

ქართველი დედოფლები ევროპელი მწერლების თვალთ: თამარი კნუტ
ჰამსუნთან და ქეთევანი გრიფიუსთან

ინდირა კოჩალიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე შუა საუკუნეების კვლევების (ენა,
ლიტერატურა, ისტორია, ფილოსოფია, ხელოვნების ისტორია, რელიგია) მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

შუა საუკუნეების კვლევები (ენა, ლიტერატურა, ისტორია, ფილოსოფია, ხელოვნების
ისტორია, რელიგია)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ეკა ჭყოიძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2019

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის
დეკანს ბატონ გიორგი გვალას
ამავე ფაკულტეტის შუა საუკუნეების კვლევის
მაგისტრანტის ინდირა კოჩალიძის

გ ა ნ ა ც ხ ა დ ი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მითითებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ინდირა კოჩალიძე

2019 წელი

აბსტრაქტი

ამ კვლევის ობიექტია შუა საუკუნეების ქართველი დედოფლები ევროპელი მწერლების შემოქმედებაში. კერძოდ, ა. გრიფიუსის და კ. ჰამსუნის ნაშრომთა შესწავლის საფუძველზე, ვცდილობთ იმ პერიოდის საქართველოს „მეფე-ქალის“ დედოფლისადმი, უცხოელთა ინტერესის და წყაროთა ანალიზის რეპრეზენტაციას.

სამაგისტრო ნაშრომში გამოყენებული გვაქვს, როგორც ისტორიული, ასევე სამეცნიერო ლიტერატურა, რომელიც დაკავშირებულია ქართველი დედოფლების ზეობასთან.

ნაშრომში შესწავლილია ქართველი დედოფლები ევროპელ მწერლებთან. მიმოხილულია ევროპელ ავტორთა დამოკიდებულება ქართველი დედოფლების მიმართ. განხილულია ევროპელ მწერალთა შემოქმედების მიზანი და წყარო, ისტორიული და არა ისტორიული ფაქტების რეალობასთან მიმართება.

მიმოხილულია დასავლეთის და აღმოსავლეთის ურთიერთობის პრობლემა, ორი რადიკალურად განსხვავებული, ქრისტიანული და მაჰმადიანური სამყაროს მაგალითზე, საუბარია „აკრძალული“ სიყვარულის არსებობა არ არსებობის საკითხზე, სილიამაზით მომაჯადოებელი ქალის მიმართ ტრფობაზე.

განხილულია გამოგონილ და ისტორიულ პირთა ვინაობა, დედოფლის, როგორც „დედის“ და „ქალის“ სახელმწიფო მმართველის სათავეში ყოფნა, უკეთილშობილესი და უძლერესი „იდეალი“ ქალის პიროვნულობა.

საუბარია ოჯახისა და რელიგიის სიწმინდეზე, ერისა და რჯულისთვის თავგანწირვაზე, მტკიცე ნებისყოფის მქონე უდრეკ ქალზე და „მრისხანე“ შაჰზე.

მიგვაჩნია, რომ ნაშრომში ასახული ინფორმაცია საინტერესო იქნება შუა საუკუნეების დედოფლების ისტორიის მკვლევართათვის, ევროპელი მწერლების საქართველოთი დაინტერესებული მკითხველისთვის. ასევე საინტერესო იქნება ქართული წყაროების,

ევროპელთა ნაშრომების შედარებისას და მხატვრულ ლიტერატურაში შენარჩუნებული ისტორიული ფაქტებით დაინტერესებული პირებისთვის.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: შუა საუკუნეების ქართველი დედოფლები, ქართველი დედოფლები ევროპელ მწერალთა ნაშრომებში, ძლიერი მმართველის როლი შუა საუკუნეების საქართველოში დედოფლის სახით, შუა საუკუნეების დედოფლების და აღმოსავლეთის ურთიერთმიმართება.

ABSTRACT

The object of this study is the medieval Georgian queens in the work of European writers, in particular by studying the works of A. Griffus and K. Hamsun. We try to represent the interest of foreigners and sources of analysis about the "king-woman" queen of Georgia, in this period.

In this Master`s work we have used both historical and scientific literature, related to the reign of Georgian queens.

In the presented work Georgian queens are studied in European writers`s work. Also the attitude of European authors towards Georgian queens has been reviewed in this work. More over it`s discussed the purpose and source of the work of European writers is to refer to historical and not historical facts.

In this work we also speak about relationship problem between west and east side, with the example of two radically different, Christian and Muslim, worlds. It's about a matter of existence or not existence of "forbidden" love to ward the most beautiful women.

Also, here we speak about the sanctity of family and religion, self-sacrifice for the nation and the religion, an unwavering woman with a strong willpower and a "wrathful" Shah.

We think that the information outlined in the work will be interesting for the researchers of the history of the medieval queens and for readers who are interested in European writers' works about Georgian. Further more it will be interesting for comparison between Georgian sources and European writers' works and also for people interested in historical facts vindicated in literature.

The main search keywords are: The medieval Georgian queens, Georgian queens in European writers' works, the role of a strong ruler in medieval Georgia as a queen, the attitude of medieval queens and the eastern